

1901001001040002
EXAMINATION FEBRUARY-MARCH 2024
MASTER OF ARTS EXTERNAL PART-1
PSYCHOLOGY PAPER-IV (B)
BEHAVIORAL PSYCHOTHERAPY & MODIFICATION-
LEVEL 4

[Time: As Per Schedule]

[Max. Marks:100]

Instructions:

1. Fill up strictly the following details on your answer book

- a. Name of the Examination : **MASTER OF ARTS EXTERNAL PART-1**
  - b. Name of the Subject : **PSYCHOLOGY PAPER-IV (B) BEHAVIORAL PSYCHOTHERAPY & MODIFICATION-LEVEL 4**
  - c. Subject Code No : **1901001001040002**
2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
  3. Figures to the right indicate full marks of the question.
  4. All questions are compulsory.

Seat No:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

- Q.1** માનસોપચારની વિવિધ વ્યાખ્યા આપી, તેના હેતુઓ જણાવો. **20**
Give various definitions of Psychotherapy and state its objectives.

અથવા
OR

માનસોપચારમાં ક્રિયાત્મક અને વાર્તાનીક વિશ્લેષણની સમજૂતી આપો.
Explain functional and behavioural analysis in psychotherapy.

- Q.2** માનસોપચારની પૂર્વભૂમિકા જણાવી તેના મુખ્ય વિસ્તારોની સમજૂતી આપો. **20**
Mention the background of psychotherapy and explain its major dimensions.

અથવા
OR

કયા પ્રકારના માનસિક રોગોમાં વર્તન માનસોપચાર પ્રથમ પસંદગી બની રહે? કેવી રીતે?

In which type of mental diseases, behavioural psychotherapy proves the first choice. How?

Q.3 વર્તન રૂપાંતરણના આધારસ્તંભો જણાવો.
State the pillars of behaviour modification.

20

અથવા

OR

વર્તન રૂપાંતરણ એટલે શું ? સંભાવના પ્રબંધ અને ટોકન વ્યવસ્થા પદ્ધતિની સમજૂતી આપો.

What is behaviour modification? Explain contingency management and token economy method.

Q.4 ઉપચારની પૂર્વ તૈયારી જણાવો,વર્તન માનસોપચારને પ્રથમ ઉપચારની પદ્ધતિ તરીકે વર્ણવો.

20

Describe Pre-treatment Preparation, describe behavioural psychotherapy as the first treatment method.

અથવા

OR

માનસિક ક્ષતિગ્રસ્ત બાળકોની સમસ્યાઓના નિવારણ મા માનસોપચાર નો ઉપયોગ સમજાવો.

Use of Psychotherapy in Problem solving of mentally challenged children.

Q.5 ટૂંકનોંધ લખો. (કોઇપણ બે)

20

Write Short note (Any Two)

1. બાલ્યાવસ્થાની વિકૃતિઓ
Childhood Disorders
2. ક્રિયાત્મક વિશ્લેષણ
Functional analyses
3. સંભાવના પ્રબંધ
Contingency management
4. અભાવકારી માનસોપચાર
Aversive Therapy.

*****